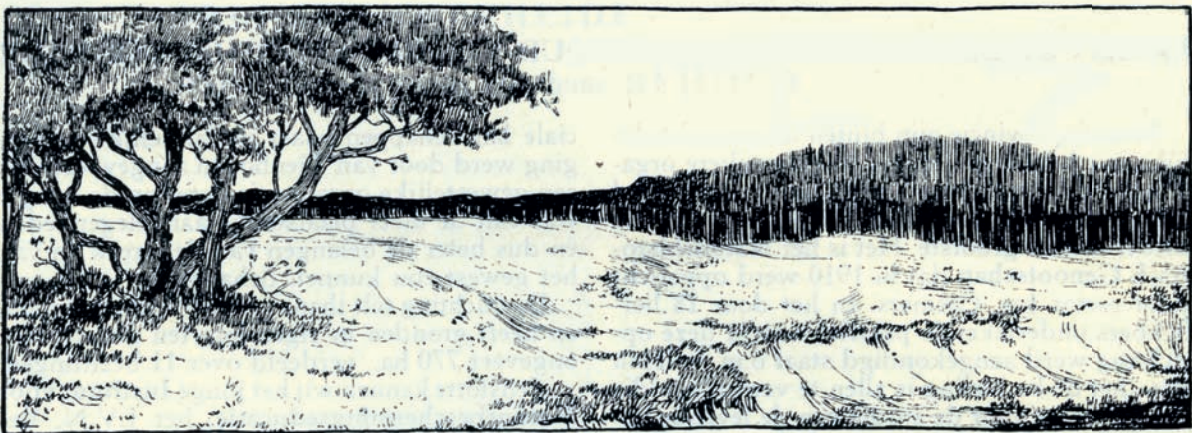

Een excursie naar de Brunsummerheide, bijna 85 jaar geleden

Ook in het verleden vonden regelmatig excursies naar de Brunsummerheide plaats. Het onderstaande stuk vormt een weerslag van een excursie op 19 juli 1925, daags na de zomervergadering van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg in het lokaal der sociëteit Heerlen. Het verslag van deze excursie geeft een goede indruk van het door delfstofwinning beïnvloede landschap van de Brunsummerheide

anno 1925 met de daarin een bijzondere rijkdom aan allerlei planten van hoogveen en vochtige heide. Daarnaast geeft het ook indruk van het werkveld van het Natuurhistorisch Genootschap in diëtijd, dat niet alleen de flora en fauna bestudeerde, maar ook de geologische wetenschap beoefende. Dit verslag werd eerder al gepubliceerd in het Natuurhistorisch Maandblad van 28 augustus 1925 (14(8): 110-111.

Circa 12.15 verzamelden zich een twintigtal deelnemers bij den ingang der Mijn Hendrik. Een vijftal verdwaalde deelnemers sloot zich later bij den hoofdtroep aan. Door de Venkolonie wandelde het gezelschap naar de heide. Bij 't begin der weginsnijding gaf dhr. **Fr. van Rummelen** een explicatie van de aldaar doorstrijkende storing „de Feldbiss”. Deze storing verloopt in ongeveer Z.O. N.W. richting door het landschap even Oostelijk van het emplacement der Mijn Hendrik. Op de Westelijke schol vinden we aan en even onder de oppervlakte witte, fijne mioceene zanden met ingesloten bruinkoollagen. De Oostelijke schol wordt aan en onder de oppervlakte bedekt door plioceene zanden en grint met ingesloten kleilagen en bruinkoolhoudende kleilagen.

De Verwerpingshoogte dezer storing is in dit gebied rond 300 M. aan de oppervlakte van het steenkoolgebergte. In de steenkoollagen is het bedrag waarschijnlijk nog grooter.

Hierna werd een bezoek gebracht aan de omgeving van den uitgekoolden put der bruinkoolgroeve „Energie”.

In 't voorbijgaan zagen we in de Roode Beek bij de brug, de kunstig gespannen fuikjes van **Neureclipsis bimaculata** (de spinnende kokerlarve), die door Heimans in de „Levende Natuur”, XXIXe Jrg., afl. 12, van daar beschreven zijn.

De botanici van 't gezelschap exploreerden de omgeving en vonden o.a. **Narthacium ossifragum** Huds. (Beenbreek), **Sparganium ramosum** Huds. (Grote Egelskop), **Eriophorum vaginatum** L. (Eenjarig wollegras), **Alyssum calycinum** L. (Schildzaad), **Epilobium angustifolium** L. en **Epil. palustris** L. (Wilgenroosje),

Bij het meer der voormalige bruinkoolgroeve zagen we de vernieuwing der Roode Beek met haar delta en omgevende zandstuivingen, die door van Rummelen besproken werden op de vergadering van 1 Juli. (Zie vergaderingsverslag).

Vervolgens wandelde het gezelschap naar de „grintgroeve Frijs”. Hier zagen wij het mooie, witte kwartsrijke plioceengrint met kiezeloolieten, agaten en chalcedonen. Er werden enkele fossielen gevonden, o.a. een Crinoidensteel, een Rhynchonella en een Koraal.

Op den weg naar de Kleigroeve der Staatsmijnen werden nog enkele botanische plekjes bezocht, o.a. werden gevonden **Lycopodium complanatum** L., **B. Chamaecyparissus** A. Br.

(Kleine Wolfsklauw), **Potentilla Tormentilla** Neck. (Tormentil), **Genista Anglica** L. (Stekelbrem), **Erica Tetralix** L. (Dopheide), **Axdromeda polifolia** L. (Lavendelheide), **Gentiana Pneumnanthe** L. (Klokjesgentiaan), **Drosera rotundifolia** L. en **Dr. intermedia** Hayne (Zonnedauw).

Dat we rupsen zagen van **Pavonia** (Nachtpauwoog) en ook hagedissen en kikkers spreekt van zelf. We waren immers in de hei!

Verschillende deelnemers bezochten nog, zoals we zeiden, de kleigroeve der Staatsmijn, onderweg Carboonfossielen verzamelende op de „halde” der mijn Hendrik. De plioceene klei is hier in zijn volle dikte tot op het onderliggende plioceene grint ontgraven. Uit dezen klei-horizont werden door Cl. en Eleanor M. Reid de er zich in bevindende zaden beschreven. (Zie Mededeeling No. 6 der Rijksopsporing van Delfstoffen).